

Sanctus

- et magasin, som beskriver liberal katolsk kirke

Nr. 37, 12. årg — Februar 2018

liberal katolsk kirke i Danmark

Sankt Gabriels Kirke, Aarhus

Ansvarshavende præst:

Lise Ollendorff
Finsensgade 52, 2. th., 8200 Århus N
Tlf: 6091 7602; mail: lise@lkk-dk.dk

Pastor emeritus

Heinrich Nielsen
Roevej 6, 8643 Ans By
Tlf: 2625 1848; mail: heinrich@lkk-dk.dk

Menighedsrådsformand:

Dorte Abildskov
Skjoldborgsvej 3, Selling, 8370 Hadsten
Tlf: 2972 4284; mail: dorte@lkk-dk.dk

Kasserer:

Finn Andersen
Skjoldborgsvej 3, Selling, 8370 Hadsten
Tlf: 2972 5030; mail: finn@lkk-dk.dk

Maria Magdalene Kirke, Nordsjælland

Ansvarshavende præst og menighedsrådsformand:

Birgit Adelsteen Ljungdahl
Hansensvej 10, 1.tv., 3400 Hillerød
Tlf: 6131 9193; mail: birgit@lkk-dk.dk

Biskop CW Leadbeaters Kirke, Roskilde

Ansvarshavende præst:

Kenneth Christensen
Sommervej 11, 4040 Jyllinge
Tlf: 2874 1721; mail: kenneth@lkk-dk.dk

Helligånds Oratorium, København

Ansvarshavende diakonisse:

Simone Andersen
Brumleby 103, 2100 København Ø
Tlf: 8161 9320; mail: simone@lkk-dk.dk

Kasserer:

Simone Andersen (se ovenfor)

Øvrige

Regionalbiskop for Danmark

Evert Sundin
Hagagatan 37, 1., S-113 47 Stockholm
Tlf: +46 70660 4269; mail: biskop.evert@lkk.se

Generalvikar: pastor Jan Kvistborg
Hasselvej 50, 9260 Gistrup
Tlf: 2938 7444; mail: jan@lkk-dk.dk

Biskop: Uffe Børjesen
Knudsskovvej 73 B, 4760 Vordingborg
Tlf: 5067 2446; mail: uffe@lkk-dk.dk

Pastor Mogens Blichfeldt
Randersvej 90, Bendstrup, 8544 Mørke
Tlf: 2963 8479; mail: mogens@lkk-dk.dk

Pastor emeritus Natascha Høyer
Walkendorfsvej 88, 5700 Svendborg
Tlf: 2238 8244; mail: natascha@lkk-dk.dk

Diakon Karin Joy Wolff
Holmevej 6, 9490 Pandrup
Tlf: 4059 4440; mail: karin@lkk-dk.dk

Foreningen liberal katolsk kirke i Danmark

Bestyrelse:

Kenneth Christensen, formand
Kirsten Mols, kasserer

Sanctus:

Sanctus udgives af foreningen liberal katolsk kirke i Danmark.

Bladet udkommer tre gange årligt:
februar, juni og oktober.

Indlæg sendes til ansvarshavende redaktør Simone Andersen, simone@lkk-dk.dk senest 15/12 (februar), 15/4 (juni) og 15/8 (oktober)

Artiklerne udtrykker forfatterens holdning.

Kirkens webadresse:

www.lkk-dk.dk –
Her kan tidligere numre af Sanctus læses.

Forside

Forside: Livets Lys, John V. Petersen

Invitation til revitalisering af liberal Katolsk Kirke i Danmark

Af generalkvikar Jan og biskop Uffe

Ordforklaring: at revitalisere noget er at tilføje en energigivende kraft, som stimulerer og skaber nyt liv.

Kilde: Jan og Uffes ordbog.

Begyndelsen på en udviklingsproces – fortsat

Der er begyndt at komme respons på vores henvendelse i sidste nummer af Sanctus, og tak for det.

Ide næste par måneder bearbejder vi de kommentarer, der er indkommet. Og på baggrund af disse lægger vi en ramme for det seminar, vi vil sætte i søen i foråret 2018.

Kommentarerne indeholder mange konstruktive tanker og det er bare dejligt!

Det er allerede nævnt at vi nu i gang med at planlægge et weekend-seminar i først på sommeren, hvor vi ønsker at invitere alle, som har en interesse i liberal katolsk kirke til at deltage i processen.

Her i midten af december 2017 kan en foreløbig ramme, se sådan ud:

- Udarbejdelse af et værdigrundlag for LKK i Danmark
- Synliggørelse af kirkens ”Code of Conduct” på baggrund af værdigrundlag
- Udarbejdelse af en kommunikationsstrategi – mål, målgruppe og midler

Og der vil komme mere til i løbet af de næste måneder.

***Du indkaldes hermed til generalforsamling i
Foreningen liberal katolsk kirke i Danmark
palmesøndag d. 25. marts 2018 kl. 13.00
i forlængelse af højmessene
Lysets Hus, Posthussmøgen 11 C, 8000 Århus C
Dagsorden iflg. vedtægterne
Bestyrelsen***

Kyndelmisse

Af biskop Uffe Borjesen

Kristendommen har en lang historie bag sig, og en lige så lang række af fortolkningstraditioner af skrifterne. I LKK lægges der oftest vægt på den energimæssige og esoterisk vinkelede fortolkning, der ikke lægger hovedvægten på kristendommens historiske forløb, men i højere grad på den indre, allegoriske, dimension i teksterne.

Kyndelmisse er en fordanskning af det latinske *candalarum misa*, der betyder lysenes messe. Det er en katolsk højtid, som man blev ved med at fejre i Danmark til længe efter, dagen blev afskaffet som fri-dag i 1770.

Historisk set er kyndelmisse blevet markeret som dagen, hvor halvdelen af vinterhalvåret mellem den 1. november og den 1. maj er gået. Men kirkeligt set er det dagen for Marias renselse, hvor hun tog den 40 dage gamle Jesus med i det jødiske tempel. Ifølge Bibelen ser den gamle mand Simeon ham her og kalder ham ”et lys til åbenbaring for hedninge”.

Ide katolske kirker bliver kyndelmissen fejret med lysprocessioner, hvor man indvier alle de lys, som skal bruges i kirken i løbet af året.

Det er også hvad der sker i LKK, men fortolkningen af teksterne til højtiden og bibelhistorien, lægger sig tæt op ad teosofiske og esoteriske for de fleste liberalkatolikker.

Som udgangspunkt ses de bibelske historier, inklusive de karakterer og sammenspil mellem personer, som allegorier på den indre menneskelige udvikling og psykologiske vækst. Eller sagt på en anden måde; Alle personer i bibelhistorierne er billeder på mekanismer i den menneskelige psyke og sjæl. Udgangspunktet for denne fortolkningsmåde er at alle mennesker en dag vil møde de trin på deres udviklingsvej, som bibelhistorierne beskriver.

Jeg skal ikke yderligere fortolke fortællingerne omkring Kyndelmisse, men blot pege på at denne fest i lige så høj grad er en fest dedikeret til det feminine princip i Guddommen, som det er en fest for Kristusbarnet, der fremstilles for sin Fader Gud.

Til slut, har jeg været en lille tur på nettet for at finde kloge ord om lysets betydning for os

Det er bedre at tænde et stearinlys end at bande over mørket. *Kinesisk ordsprog*

Vi er alle talentfulde på en unik og vigtig måde. Det er vores privilegium og eventyr at opdage vores eget specielle lys. *Mary Dunbar*

Troen indeholder lys nok til dem, der vil tro – og skygger nok til at blænde dem, der ikke vil. *Blaise Pascal*

En tid kaldes mørk, ikke fordi lyset ikke stråler, men fordi mennesker nægter at se det. *James Michener*

Hver mand må beslutte sig for, hvorvidt han vil gå i lyset af

kreativ altruisme eller leve i destruktiv egoisme. *Martin Luther King Jr.*

Der er et lys, der skinner ud over alt på jorden, ud over den højeste, højeste himmel. Det er lyset, der skinner i dit hjerte. *Chandogya Upanishad*

Ibegyndelsen var der ingenting. Gud sagde: Der skal være lys. Og der blev lys. Der var stadig ingenting, men nu kunne man i det mindste se det hele meget bedre. *Ellen DeGeneres*

Med disse ord vil jeg ønske alle Men god kyndelmisse og et godt og venligt forår.

Hjertets Vej 1/3

Af Else Marie Post

På vores vandring gennem livet kommer vi på et tidspunkt til at reflektere over meningen med livet: Hvem er jeg? Er jeg et legeme? – en sjæl? Eller er jeg en ånd? Eller? Hvad er meningen med mit liv? Hvad er meningen med livet i det hele taget?

For at finde svar begynder man måske at studere de store filosoffer eller vismænd fra alverdens religioner. Eller man går ind i en mysterie-traditioner, hvor man beskæftiger sig med ritualer og ceremonier for derigennem at finde svar på de store spørgsmål. Eller man begynder at fordybe sig gennem meditation og bøn i hjertet, også kaldet hengivenhedens vej eller hjertets vej.

Nogle mennesker er mest tiltrukket af kundskabsvejen, andre af handlingens vej, mens andre igen er søger vejen gennem hjertet. Nogle kan i én fase i deres liv være mest tiltrukket af den ene frem for den anden. Vejene udelukker ikke hinanden, men støtter hinanden og giver den vandrende indsigt og erfaringer på forskellig vis, og sammenlagt hjælper de det søgende menneske videre fremad.

Ivores del af verden er der overordentlig stor fokus på mental tileg-

nelse af kundskaber, og det er relativt nemt at finde hjælp til at få større forståelse ad den vej.

Til gengæld er det uhyre vanskeligt at finde hjælp til at vandre på hjertets vej.

Det jeg her er i færd med, nemlig at skulle skrive om Hjertets Vej, er dybest set noget vrøvl. Man kan ikke vandre på denne vej ved kun at læse beskrivelser af den vej. Beskrivelserne kan give én en idé om de faser, der er på denne vej, og de kan give anvisninger på, hvad man kan gøre for at vandre på den. Men det er kun ved at følge de anvisninger man får og ved at udføre dem vedholdende og ærligt i praksis, at man reelt kan vandre og gøre fremskridt på hjertets vej.

Vejen til Himlen symboliseres ofte af en trappe eller stige, som fører fra jorden op til himlen; der er et vist antal trin på den og hvert trin symboliserer forskellige dyder eller kvaliteter, som vi skal udvikle i os, som vi skal mestre – og samtidig viser de også forskellige laster, uvaner og uhensigtsmæssige tanker, talemåder og handlemåder, som vi skal eliminere for at komme opad mod Himlens Port.

Denne første artikel om Hjertets Vej vil give et indblik i, hvordan vi kan forstå os selv som mennesker og hjertets centrale betydning for vores udvikling og forvandling. Derigennem kan man få et fundament for at forstå de holdninger og den baggrund, der skal til for at finde foden af trappen, begyndelsen på vejen, som vil føre os tilbage til Faderens Hus.

"Ånd – Sjæl – Legeme

Når vi taler om mennesket, taler vi om tre forskellige niveauer i vort indre menneske, som på en og samme tid både fungerer adskilte og samtidig er forbundne og udgør en enhed. I bibelsk tale er det ånd, sjæl og legeme. H. Blavatsky skriver i *Den hemmelige lære: På vort tilværelsesplan er stoffet vehikel for sjælens manifestation, og på et højere plan er sjælen vehikel for åndens manifestation, og disse tre er en treenighed, hvis syntese er livet, som gennemtrænger dem alle.*

Det laveste plan er det jordiske menneske, det vi forstår som legemet eller personligheden, som igen består af fire dele: det fysiske legeme, det æteriske legeme, det emotionelle legeme og det mentale legeme. I vort daglige liv fungerer vi gennem disse legemer, som i symbolernes verden illustreres af rektangel, som det fremgår af billedet.

Det højeste plan er åndens plan, det guddommelige plan. Her befinder Skaberens sig, og herfra udsender Han Logos, ordet, tonen, vibrationen, som sætter hele skabelsen i værk. Det er Faderens hus, som vi stræber efter at vende hjem til som den fortabte Søn.

Det mellemste plan forbinder det laveste og det højeste og kaldes sjælen. Sjælens hus symboliseres af Maria og inde i sjælens hus bor Kristus-lyset, som er udsendt fra Faderen.

Ånd, sjæl og legeme fungerer og vibrerer på hver sit plan, men de er samtidig indeholdt i hinanden.

Det almindelige menneske lever og fungerer i personligheden, og sjælen er slumrende, den mediterer i stilhed; det samme gør ånden. Det almindelige menneske er ubevidst om sjælens og åndens eksistens og liv.

Når mennesket begynder at søge efter en anden og højere dimension, så er det første han kan få kontakt til: sjælen; som illustreret på billedet sidder sjælen i det høje og venter på, at personligheden skal vågne og begynde at række ud efter den gennem meditation og bøn. Når mennesket bliver vedholdende i sin indre stræben, vil sjælen symbolsk række et tov ned til ham og hjælpe med at etablere kontakten og forbin-

de sig med ham. Jo mere mennesket befrier sig fra personlighedens vaner og tilbøjeligheder, og jo mere han gennem bøn og meditation vender sig mod det højere, desto mere kontakt kommer der til sjælen. Efterhånden vil sjælen mere og mere overtage styringen af personlighedens liv, og på et tidspunkt vil de smelte sammen til én, og mennesket vil mere og mere fungere som en sjæl, som en Maria.

Efterhånden som mennesket slipper personlighedens dominans og ligesom Maria overgiver sig til sjælens liv, vil han blive i stand til at undfange Kristus åndeligt i sig; så vil han kunne erfare Kristus-livet i sig. Ved at nære dette indre Kristus-lys vil han på et tidspunkt kunne sige lige som Paulus: *Ikke jeg lever, men Kristus i mig.*

Vi kan se dette Kristus-lys flamme i Jesu hjerte, og vor opgave er at få det til at brænde og flamme i vort eget hjerte med den samme ild, den samme altfavnende kærlighed og altgennemtrængende barmhjerlighed.

Gennem renselse og forvandling af personligheden kan vi blive en ren og skær Maria i vort indre og undfange Kristus-lyset i vort indre. Denne forvandling sker gennem renselse og belivelse gennem levende vand, der strømmer ind i os fra sjælens niveau.

Dernæst skal vi nære Kristus-lyset inde i sjælen ved at hengive os og overgive os mere og mere til det indre liv gennem bøn og meditation, så vort indre lys *kan sættes i en stage og lyse for verden.* Denne opflammen sker gennem renselse og belivelse gennem ild, som strømmer ind i os fra åndens kilde.

Sjælen beskrives af nogle som værende af en dobbelt natur, som er Adam og Kristus, legeme og ånd; den ene del er jordisk og den anden del er himmelsk; begge dele er iboende mennesket, og alt efter hvor mennesket vender sin opmærksomhed og vilje, der er dens skat.

Mennesket er både ånd og stof, guddommeligt og jordisk. Retter mennesket sin opmærksomhed mod det jordiske, lever det som et Adam-menneske; hvis han derimod retter sin opmærksomhed mod det guddommelige, vil han med tiden forvandles til et Kristus-menneske. Om han lever som et Adam-menneske eller et Kristus-menneske, afgør hans anvendelse af viljen. Er det egen-viljen, der styrer, så vælges de jordiske goder og fornøjelser; er det Guds vilje, der styrer ham, så vælges Gudsrigets glæder, lys og fred. Derfor står mennesket ustandselig i en indre kamp for at vælge, hvilken vej han skal gå, idet han ved, at *hvor jeres skat er, dér vil også jeres hjerte være.* (Luk 12,34), og hans arbejde

består i *at sammenfatte alt i Kristus, både det himmelske og det jordiske.* (Ef 1,11)

Hjertet

Centrum for denne kamp er hjertet. Hjertet kan både vende sig mod det jordiske, det magelige, behagelige og fornøjelige for personligheden, men det kan også vende sig mod den højere sfære med dens fryd og glæde, harmoni og fred og dens forløsende kærlighed.

Den kristne tradition er hjertet den kilde, hvorfra der udgår både ukendte og kendte impulser. Hjertet er det centrale og forenende centrum for vort individuelle liv. Efterhånden som vi forbinder os med Guds hjerte, vil Hans kærlighed og lys forvandle vort hjerte til et indre tempel; *Ved I ikke, at I er Guds tempel, og at Guds ånd bor i jer?* (1. Kor 3,16) Gud bor i hjertet, men det er også det sted, hvor vore lavere begær frister os, eller som det også siges, det sted hvor Satan retter sine voldsomme angreb imod os.

Ørkenfaderen Antonius sagde: *Den, som lever afsondret i ørkenen, er fri for tre slags konflikter: hørelsens, talens og synets. Der er kun én tilbage: hjertets.* På grund af disse konflikter må man udføre hårdt, indre arbejde, hvis man efterhånden skulle lære at ville, hvad Gud vil, og ikke hvad mennesker vil.

*Den kristne spørger ofte:
Hvor er Guds tronestol?
Dér hvor i dit hjerte
han tændte selv sin sol.*

*Jeg er et kongerige,
mit hjerte tronen er.
Min sjæl er himlens dronning,
Guds Søn er konge hér.*

*Når hjerterne er åbne
og viljerne er rede,
når Gud er alt i alle
er himmelen hernede.*

(Fra Den kerubinske Vandringssmand af A. Silesius)

Søger man at udvikle sig til et mere åndeligt menneske, så henvises der til hjertet, som stedet, hvor man kan komme i kontakt med de indre verdener.

Når man taler om åndelig udvikling eller om at udvikle kontakt til sjælen, kan man ofte se, at hjerte og sjæl anvendes næsten synonymt.

*Uddrag fra Jesu Hellige Hjerte
af Else Marie Post*

Den næste artikel om "Hjertets Vej" vil beskrive de tre faser, som vi skal vandre igennem på Hjertets Vej. Gennem indre arbejde og forvandling kan de tre trin føre os op til Himlens Port. Den sidste artikel om "Hjertets Vej" vil beskrive de metoder, som man kan anvende for at gøre fremskridt på sin vandring på Hjertets Vej.

Transsubstantiationslærens historiske udvikling, 3. del

Af Lise Ollendorff

Denne artikel er afsnit 3 af en omarbejdet udgave af mit bachelorprojekt om transsubstantiationslæren¹. Teksten er skrevet ud fra mit kendskab til kirkehistorien og min viden om LKK samt mine egne overvejelser om hvordan LKK må have fået sin forståelse af eukaristien fra kirkehistorien.

Kristi nærvær i eukaristien er blevet forstået forskelligt op gennem kirkens historie fra oldkirken og til nutiden, og først i middelalderen er begrebet transsubstantiation kommet på tale. Udviklingen er lang og kom også til at præge liberal katolsk

1 Ordet transsubstantiation kommer fra latin og er delt op i to dele. Trans som betyder 'over' (fra en tilstand til en anden) og substans som kommer af substantia som betyder væsen. Ordet betyder 'væsensforvandling' eller 'substansforvandling' (Politikens fremmedordbog) Her skal ordet forstås i forbindelse med hvordan brødet og vinen forvandles under messen.

kirkes forståelse af eukaristien. Jeg vil i det følgende fortsætte historien om, hvordan forståelsen af eukaristien udviklede sig i historiens løb indtil reformationen.

Kirken havde ved middelalderens slutning godkendt transsubstantiationslæren som et dogme og som et rent mirakel og anvendte Aristoteles til forklaring. Nogen mente at det var spekulativ filosofi bl.a. Luther. Det samt megen anden kritik af kirken førte til reformationen i 1500-tallet.

Luthers opfattelse af realpræsens

Isin store katekismus fra 1529 skrev Luther, at han ikke var uenig med den etablerede kirke² om, at alterets sakramente bliver skabt ved indstiftelsesordene i Mat 26,28 og 1. kor 11,23-25. Det var ikke i brugen af disse ord fra skriften, som gjorde, at kirken efter Luthers mening spot-

2 Før reformationen var der kun én kirke, som senere blev kaldt Den Katolske Kirke for at kunne skelne mellem den og de protestantiske, der opstod efter reformationen

tede og vanærede alterets sakramente. Det var i forhold til, hvad kirken lærte om dette sakramente, og, hvad den mente at disse ord bevirkede, at Luther var uenig. Han har en anden forklaring på, hvad realpræsens er. I sin katekismus præciserer Luther, at det kun er på en enkel måde, at vi som mennesker faktisk kan opfatte, hvad sakramentet er. Al videre spekulation er for Luther kætteri og Gudsbespottelse. For Luther er det kun ordet, der gør brød og vin til noget andet end almindeligt vin og brød. Kristi legeme og blod er til stede efter indstiftelsesordene ikke i men under vinens og brødets hele skikkelse, altså sammen med vinen og brødet, der således ikke ændrer sig eller forvandles, og det kalder Luther consubstantiation. Vinen og brødet bliver altså for Luther ikke substantielt forvandlet, det bliver kun til et sakramente ved ordet, fordi det er Guds ord og indstiftelse. Her henviser Luther til Augustin, der også taler om, at elementerne bliver til et sakramente ved hjælp af ordet. I sin katekismus sammenligner Luther Sakramentet med en skat, som kun fremlægges i ordene og kun kan forstås og erkendes med troen i hjertet. Denne forklaring mener Luther er nok.

Kirkens babylonske fangenskab

I Kirkens babylonske fangenskab fra 1520 går Luther mere skarpt til værks i sin kritik og polemik mod kirken. Her sammenligner Luther kirken med Babylon, hvor folket tilbød mange afguder. Luther er skarp, når han laver denne sammenligning og mener, at kirken gennem skolastikken og den aristoteliske forståelse af realpræsens er afgudsdyrker.

Luther anså den aristoteliske filosofi bag transsubstantiationslæren for uacceptabel. Han havde selv studeret den skolastiske teologi men var kommet til den konklusion, at det, paven og kirken mente, bare var deres meninger, og det mente Luther ikke kunne gøres til trosartikler. Luther brugte det argument, at den aristoteliske filosofi hverken byggede på skriften eller åbenbaringen, og Luther mente også, at den oven i købet var ulogisk, og at Thomas brugte Aristoteles forkert. Luther mente, at ideen om substansforvandling og hele den filosofiske forklaring var en spekulativ menneskelig opfindelse, og at ingen kirkefædre nogen steder har nævnt noget om, at der skulle ske nogen væsensforvandling af brød og vin. Gud alene har bestemt, hvordan denne realpræsens kommer i stand, og vi bør forholde os enfoldigt til hans ord.

Reformationen som resultat

Luther tilsidesætter Romerkirkens brug af traditionen, som den bruger som autoritet sammen med skriften. Luther negligerer fuldstændigt brugen af filosofien som hjælpemiddel til at forstå de mysterier, der er i forbindelse med eukaristien og realpræsens. Luther støtter sig udelukkende til skriften som sin autoritet. Det vil Romerkirken slet ikke være med til. Kirken og Luther stod stejlt over for hinanden, og det endte da også med den protestantiske reformation, som for en stor del byggede på Luther og hans fokus på skriften som eneste autoritet. Luther havde tre principper: *sola scriptura*, *sola fides* og *sola Christus* (Skriften alene, troen alene og Kristus alene). Med andre ord ingen filosofi og ingen tradition!!

Ifølge esoterisk kristendom bevæger Luther sig med sin modstand mod transsubstantiation og filosofi endnu længere væk end Den Katolske Kirke fra den esoteriske forståelse af alterets sakramente, og er måske med til at fjerne den etablerede kirke fra en dybere mystisk sandhed.

Den Katolske Kirkes reaktion

Luther ventede på, at kirken Lskulle føje sig under hans reformkrav, men da den ikke ville det, skete bruddet. Luther og andre holdt fast i forskellige udgaver af prote-

stantisk forståelse af realpræsens, og Romerkirken var nødt til at præcisere over for sig selv og andre, at transsubstantiationslæren, som stod i modsætning til disse protestantiske holdninger, stadig var kirkens teologi og dogme. Det resulterede i Tridentinerkonciliet i 1545. Det var en modreformation, som også blev en indre reform af Den Katolske Kirke.

Tridentinerkonciliet

Tridentinerkonciliet satte streg under transsubstantiationslærens fortsatte gyldighed som dogme og understregede, at begge Kristi to naturer er substantielt til stede i brød og vin og, at Kristus kan være i himlen og samtidigt med det, kan Han være i sin substans i elementerne på mange andre steder samtidigt og, at konsekrationen er permanent. Det vil sige, at brødet fortsat er konsekreret efter messen. Det blev også fastsat som et dogme. Sakramentet, det vil sige, det konsekreerede brød bliver efter messen i alle katolske kirker og i LKK opbevaret i et tabernakel som det reserverede sakramente, fordi konsekrationen er permanent. Desuden kan sakramentet, fordi det er permanent, bringes ud til de syge.

I modsætning til det, er brødet og vinen altid kun brød og vin både under og efter gudstjenesten i protestantiske kirker, også i dag. Kristus er ifølge Luther ganske vist særligt

til stede under nadveren men sammen med eller under brød og vin ikke substantielt i brød og vin, så sakramentet eksisterer kun under nadvergdustjenesten. Der er altså ikke noget permanent sakramente som i katolske kirker, derfor skal brødet ikke opbevares efter gudstjenesten. De har derfor heller ikke noget reserveret sakramente der kan bringes ud til de syge.

På vej til ny reform

En periode på 400 år efter Tridentinerkoncilet blev Den Katolske Kirke med tiden præget af en fastlåsthed i en praksis, der kom af dogmet om transsubstantiation. Tendensen var, at transsubstantiationslæren blev fortolket meget materialistisk fysisk. Sakramentet blev talt om som en ting, som individet deltog i og tilbad og iagttog. Man havde glemt fællesskabet.

Nogle mente altså at fællesskabet manglede, og mange mente også at forklaringen på realpræsens ved hjælp af transsubstantiation, som Thomas Aquinas forklarede det, var uforståelig for tidens mennesker. Det resulterede i at nogle teologer i 1900-tallet, ønskede nytænkning om forståelsen af, hvad realpræsens er.

Man ville finde en forklaring der gik ud over brugen af Aristoteles' filosofi. Denne tendens startede før Andet Vatikanerkoncil (1962-64) og fortsatte efter. De pågældende teologer ville på hver deres måde forsøge at finde en mere tidsvarende forklaring på realpræsens.

"The New Approach"

Edward Schillebeeckx var præst i ordenen for dominikanerordenen i Belgien. Han og andre teologer argumenterede for en mere plausibel og nutidig forklaring på det eukaristiske nærvær eller realpræsens. De stillede spørgsmålet om, hvad det var, der var virkeligt (real-), når de talte om realpræsens. Schillebeeckx var en af dem, der forsøgte at bruge en anden forklaring end den tridentinske filosofiske forklaringsmodel om naturen, som Thomas Aquinas stod i spidsen for.

Schillebeeckx mente at transsubstantiationslæren skulle forstås meget dybere end, at Kristus giver os noget i form af en 'ting'. Kristus giver os ikke bare sit legeme og blod som objekt, han giver sig selv til os som en fælles gave. Brødets og vinnens essens er ifølge Schillebeeckx ikke substans, der bliver forvandlet fra ét objekt til et andet, som Thomas Aquinas forstår det. Brød og vinnens essens er et tegn på (signify) Kristi levende og personlige nær-

vær. Brød og vin bliver tegn på noget andet efter konsekrationen. Det mente Schillebeeckx var mere meningsfuldt. Man kunne overveje om ikke metafysikken forsvandt med omfortolkningen. For ifølge Schillebeeckx bliver transsubstantiation til transsignifikation, hvor sakramentet bliver til ved, at elementerne ændrer sig fra at bare at være brød og vin til udelukkende at være et tegn på, at Kristus giver sig til os. Samtidigt mener Schillebeeckx, at kirken svarer tilbage ved at give sig selv til Kristus. Realpræsens går på den måde begge veje, idet kirken og Kristus giver sig selv i fællesskab til Faderen. Sakramentet bliver da det, der forener Kristus med kirken og ikke bare et personligt anliggende mellem den enkelte og Kristus. Kristi realpræsens er med den forståelse ikke kun i brød og vin, men er også til stede i den troende og i fællesskabet, som er kirken. Det ser ud til, at Schillebeeckx ønsker en bevægelse tilbage til, sådan som det var i den tidlige oldkirke, hvor det eukaristiske fællesskab var i centrum.

Katolsk reaktion på The New Approach

Kirken opfattede de nye tanker som farlige, fordi det underkendte kirkens dogmer og autoritet. Kirken ønskede ikke at modificere transsubstantiationslæren, så de konsekreerede elementer blev redu-

ceret til kun tegn på Kristi åndelige nærvær. Senere i *Mysterium Fidei*, udsendt af Pave Poul VI efter Andet Vatikanerkoncil, fremhævede kirken, at "transsignifikation" er sandt men ikke kan stå alene. Transsubstantiation som vedtaget på Tridentinerkoncilet blev fremhævet som stadig gældende og nødvendig at have med. Kirken var under Andet Vatikanerkoncil åbnet op for nye tanker, fordi den virkelig trængte til fornyelse, men holdt fast i dogmet om transsubstantiation. Kirken udtaler, at det er rigtigt, at de sakramentale tegn er symboler men, at de samtidigt bliver forvandlet i deres substans. De indeholder Kristi substantielle legeme og blod, og derfor får de en ny betydning. De bliver altså også tegn på noget nyt, fordi de får et nyt indhold (transsignifikation).

Kirken satte nu større fokus på kirkens fællesskab med Kristus, der var særligt til stede i eukaristien. Kirken blev nu forstået som frelsens ursakramente med eukaristien som centrum, hvor kirken i særlig grad blev forenet med Kristus. Realpræsens var i kirken og i sakramentet på alteret.

Den Katolske Kirke i dag

New Approach og Andet Vatikanerkoncil har helt op til i dag præget Den Katolske Kirkes syn på transsubstantiationslæren og til fæl-

lesskabet i kirken i eukaristien om Kristi legeme og blod. Det nye efter koncilet er, at det nu både er den enkelte og fællesskabet, der kommer i inderlig forening med Kristus ved modtagelsen af sakramentet. Alle bliver forenede med Kristus i ét legeme, som er kirken, og som nu opfattes som Kristi mystiske legeme. Kirkens fællesskab i Kristus er nu kommet i centrum igen som det var i oldkirken.

Som eksempel, på hvordan Kirken i dag tænker om transsubstantiation og fællesskab, vil jeg nævne Wilfrid Stinissen, der er karmeliterpræst i Norraby i et nutidigt kloster i Sverige. I sin bog om eukaristien, ”Brød som bryts” beskriver Stinissen, hvordan han mener, at mennesket og fællesskabet kan have nytte af sakramentet. Han overfører forvandlingen i transsubstantiationen til forvandling i mennesket, ja endda i hele skabelsen:

”Brödet och vinet representerer hele kosmos, men i förste hand oss själva (...) I brödet och vinet frembär vi os själva till förvandling (...) ”Låt er förvandlas”, skriver Paulus (Rom 12:2. på gregiska metamorfousthe – man känner igen ordet metamorfos – på latin – transformamini)”.

Wilfrid Stinissen skriver, at ordet trans er vigtig (trans betyder ’over’, som i denne sammen-

hæng betyder noget over i noget andet, eller forvandling). Stinissen mener, at ordet trans henviser til, at der parallelt med transsubstantiationen af brød og vin under messen sker en forvandling af menneskets gamle virkelighed til en ny. Det er sådan Stinissen fortolker det Paulus siger. Stinissen fortolker Paulus sådan, at mennesket ved foreningen med Jesus i eukaristien dermed bliver forvandlet til det helliggjorte menneske, og således kommer til at ligne Jesus, som er det sande menneske. I brødet og vinen mener han, at vi bliver levende offergaver i Kristus. Forvandlingen sker med brød og vin. Det samme kan ske med mennesket, der ofrer sig selv på patenen³. Transsubstantiationen sker altså også i mennesket. Gud forædler og løfter op. Stinissen skriver også om vigtigheden af fællesskabet. Gud er fællesskab, og vi skal tilbage til fællesskabet med Ham. Det gør vi ved at gå til kommunion (comunio på latin og koinonía på græsk), der betyder fællesskab. Det er et fællesskabsmåltid, hvor vi forvandles i fællesskab.

³ Den tallerken hvorpå præsten ofrer brødet til Gud under offertoriet, før konsekrationens ordene bliver sagt

Den esoteriske (LKK's) forståelse af forvandling

Hvordan, forvandlingen af brød og vin og af os selv sker, er et stort mysterium, selvom der er forskel på, hvordan det kan forklares. Her kan filosofi være en hjælp, og det har Den Katolske Kirke benyttet sig af gennem sin lange tradition. LKK har også brugt filosofi blot på en anden måde og med et andet udgangspunkt. Luther derimod fornægter tilsyneladende al mystik og bruger ikke filosofi. Han mener ikke, at vi skal prøve at finde en forklaring. Og ifølge ham sker der ingen forvandling. Vi er ifølge Luther heller ikke i stand til at forandre os. For ham er der en uoverstigelig kløft mellem mennesket og Gud. Vi har ifølge ham kun troen på Kristus gennem åbenbaringen i skriften at håbe på. Mange protestantiske kirker følger Luther, som også en stor del af Den Danske Folkekirke gør.

Den esoteriske kirkes forståelse af hvad der sker under forvandlingen af brød og vin ligner den romerskkatolske men har et andet udgangspunkt i sin forklaring på, hvad der sker, fordi den har et andet syn på menneskets identitet i forhold til Gud. Luther og den etablerede katolske kirke troede og tror stadig ikke, at mennesket har nogen kapacitet i sig selv (andet end gennem åbenbaring, tro og for den katolske filosofi) til at

erkende noget om Guds mysterier, da hun i sin substans er forskellig fra Gud. Ifølge den esoteriske forståelse er mennesket derimod en del af Gud, idet hun er en gnist af Ham, og på et eller andet plan har været det fra evighed af. Hun har med højere udvikling mulighed for højere erkendelse. Den etablerede kirke tror, at mennesket i sig selv kun kan *indeholde* denne højere virkelighed som et iboende og kun som en Guds gave, da dette iboende ikke er menneskets identitet. Hun er skabt af Gud og ikke med samme identitet, og hun kan derfor kun erkende højere guddommelig virkelighed fordi Gud har taget bolig i hende, og åbenbarer sig der. Ifølge esoterisk kristendom har Gud fra evighed af skabt mennesket som en gnist af sin egen guddommelige *identitet*. Her erkender mennesket indefra egen dybeste væren. Her har hun også brug for hjælp fra Gud, men her både fra Gud indefra egen identitet, og fra Gud som åbenbaret inkarnation.

Særligt Luther men også Den Katolske Kirke taler ud fra et andet ståsted end den esoteriske kirke. Ifølge esoterisk kristendom er alt i universet i sin grund en gnist af Gud, dog uden at være det bevidst. Det gælder således også brødet og vinen. Den etablerede kirke og især Luther ser alt som helt forskelligt fra Gud. Altså kan Gud her kun være iboende

i mennesket. Eller hvad---? Og her tænker jeg på Den Katolske Kirke. Og det gør jeg fordi nogle kristne mystikere synes at mene at menneskets og Guds substans er den samme. Hvis det er rigtigt, at de siger sådan, er det underligt hvis kirken så mener noget andet, da flere af disse mystikere er kanoniserede af kirken og endda gjort til kirkelærere!! Det forhold har jeg tænkt mig at undersøge nærmere i et kommende speciale på teologi: Hvad er forskellen egentligt på at være skabt i Guds billede og at være en gnist af Gud? Hvad er forskellen på om mennesket har Gud iboende eller om hun dybest set har Guds identitet, og er der dybest set nogen forskel? Har Gud og mennesket i virkeligheden ikke samme substans? Hvad skriver mystikerne egentligt? Og hvad mener Den Katolske Kirke egentligt, hvis man spørger nogle katolske teologer i dybden? Spørgsmålet er sprængstof for teologien i den etablerede katolske kirke, fordi for katolsk kirke er svaret afgørende for hele dens lære om frelsen!! Og det vil ryste den traditionelle katolske kirke i sin grundvold, hvis det viser sig at være sandt at mennesket og Gud har samme substans. For så skal hele forståelsen af frelsesmysteriet omfortolkes. Derfor er modstanden mod den teori så massiv. Men i virkeligheden er forskellen på hele grundlaget for kristendommen i Romerkirken og i

den esoteriske kirke slet ikke så stor, som begge parter synes at ville gøre det til.

Hvad man mener Kristi realpræsens er, og hvordan forvandling af brød og vin til Kristi legeme og blod skal forstås, afhænger af, om man opfatter Gud som kun ”iboende” i mennesket, eller om altings og menneskets dybeste ”identitet” er en gnist af Gud selv. På grundlag af ”iboende” må forvandlingen nødvendigvis ske som et uforklarligt mirakel, fordi det guddommelige ikke er der som udgangspunkt. På grundlag af ”identitet” må forvandlingen ske ud af en logisk og højere naturlov, da Gud som gnist er altings dybeste eller højeste identitet fra evighed af, og dermed er der i kim i forvejen.

Kristus kommer i alle tilfælde konkret og ekstraordinært til stede ved forvandlingen både i Romerkirken og i den esoteriske kirke, og vi kan modtage Ham, og få hjælp til vor indre forvandling til fuldkomne mennesker, der efterhånden bliver i stand til at leve i overensstemmelse med vort højere selv eller bestemmelse, der er Kristus i os. Det er sandt både i Romerkirken og i LKK. Kristus er det højeste mål i begge kirker.

Konklusion

Diskussionen op gennem hele kirkehistorien om, hvordan nadverelementernes forvandling skulle forstås har været mere eller mindre heftig. Spørgsmålet er gået på, om det skulle forstås symbolsk eller konkret, som Radramnus og Radbertus i 900-tallet og Berengar og Lanfranc i 1100-tallet gjorde. Radramnus i 900-tallet og Berengar i 1100-tallet var imod en meget konkret, fysisk fortolkning af forvandlingen. Mens Radbertus og Lanfranc mente, at der sker en konkret forvandling. Kirken byggede sin dogmatik på Radbertus først og senere på Lanfranc, og var helt uforsonlig over for dem der troede, at forvandlingen kun skulle forstås symbolsk. Men modstanden mod den tidlige meget konkrete forståelse af forvandlingen, som tenderede til kannibalisme, var for massiv. Kirken var nødt til at finde en mere logisk forklaring. Lanfranc begyndte i 1100-tallet at tale om en substansforvandling, og ordet transsubstantiation blev nævnt for første gang der. Kirken begyndte efterfølgende at bruge Aristoteles' filosofi i sin teologi som hjælp, hvor teorien var, at det kun var substanserne der forvandlede. Thomas Aquinas udbyggede og færdiggjorde forklaringen om transsubstantiation ud fra Aristoteles, hvor han forklarede, hvordan hele substansen af elementerne

forvandlede til hele substansen af Kristi legeme og blod. På den måde kunne Kristus i sin historiske krop være i himlen og samtidigt være eukaristisk tilstede på mange alteret i sin substans. Kirken gjorde transsubstantiationslæren til et dogme. Luther gjorde i 1500-tallet kraftig modstand mod kirkens filosofiske og for ham spekulative fortolkning af realpræsensen. Han mente, at vi ikke kan vide noget, som Gud (*sola Christus*) har virket andet end gennem åbenbaringen i skriften (*sola scriptura*) og ved ydmyg tro (*sola fides*). Han mente ikke, der sker nogen substantiel forvandling, men at Kristus er helt og fuldt til stede sammen med brødet og vinen (consubstantiation). Den protestantiske reformation resulterede i Tridentinerkoncilet, hvor kirken fastholdt og præciserede transsubstantiationslæren. Dogmet om transsubstantiation er blevet fastholdt helt til i dag. I forbindelse med Andet Vatikanerkoncil forsøgte nogle teologer at omfortolke transsubstantiationslæren, så den blev mindre aristotelisk og mere forståelig i nutidens tankegang. Kirken fokuserede i fremtiden på eukaristien som et måltid med fællesskab med Kristus. Transsignifikation kombineredes med transsubstantiation.

Esoterisk kristendoms forståelse af forvandlingen lægger sig tæt op af transsubstantiationslæren, men for-

klarer og omfortolker den ud fra en esoterisk forståelse af, hvad der sker med brød og vin ved forvandlingen. Det Romerkirken kalder substansen forstår LKK som den højere guddommelige del af alting eller altings egentlige identitet og oprindelse. Det er ifølge LKK den højere del af brødet og vinen, der bliver til den Guddommelige del dvs. Kristus i sin Guddom, der på mystisk vis bliver brødets og vinen nye identitet. Forvandlingen er altså et mysterium men sker ifølge en højere Guddommelig lov, og er ikke et mirakel i egentlig forstand. Wilfrid Stinnisen lægger sig på mange måder tæt op af LKK, idet han siger, at brødet og vinen repræsenterer hele kosmos og os selv, idet han synes at mene, at vi får hjælp til indre forvandling ved, at vi gennem brødet og vinen i messens offertorium frembærer os selv til forvandling, og at Kristus ofrer sig for os samtidigt med, at vi ofrer os til forvandling af Ham gennem at modtage hans legeme og blod i fællesskab og individuelt. Vi bliver mere og mere en bevidst del af Kri-

sti mystiske legeme, og hans kraft og velsignelse kan spredes ud til en trængende verden. Fællesskabet i Romerkirken er kun dens medlemmer, og kun de kan modtage sakramenterne, men i LKK er fællesskabet alle mennesker. Alle der vil, og uanset ståsted kan her deltage i messen og modtage alterets sakramente. De kan herigennem få hjælp til at forvandles indefra gennem den Guddomsgnist, som er i alle mennesker uanset tro. Gennem deltagelse i messen er vi alle, ved at ofre vore små personligheder til forvandling med til mere og mere bevidst at sprede Kristi velsignelse og guddommelige hjælp til en trængende verden. Forhåbentligt vil resten af den katolske verden opdage at vi i fællesskab kan samarbejde med englehierarkiet og dermed hjælpe menneskeheden i sin udvikling.

Har paven nu studeret LKK's skriftsyn?

Af Kenneth Christensen

Hvis man besøger en gudstjeneste i et andet kirkesamfund, vil man i forbindelse med bønnen fadervor somme tider høre vendinger som: *den bøn Jesus selv har lært os*. Og denne bøn er vel også noget af det eneste, som *alle* kirkesamfund har til fælles. End ikke troen på Treenheden eller nadveren findes hos alle. Men i liberal katolsk kirke har de fleste præster og biskopper altid været ganske forbeholdne over for brugen af Fadervor.

Selv bruger jeg den udelukkende, når jeg ved, at der i menigheden sidder mennesker, der kommer fra mere traditionelle kirkelig miljøer. Dette gør jeg for, at de kan føle, at der i det mindste er én ting, de kan genkende. Og endda recitere udenad.

Der er flere passager i fadervor som der er god grund til at undres over. En af den er *Giv os i dag vort daglige brød*. Biskop CW Leadbeater skriver i Videnskaben om sakramenterne: "Såfremt jeg skal bede Gud om i dag at give os det daglige brød, vil jeg være nødsaget til at finde en eller anden symbolsk fortolkning af sætningen, for jeg ved, at Gud *ikke* giver dagligt brød til nogen som helst, med mindre denne fortjener det eller er i stand til at be-

tale for det eller modtager det som en gave fra et andet menneske. Det er ikke længere en sandhed, hvis det nogen sinde *har* været det, at ravne vil komme med føde til det menneske, der sidder i ørkenen og venter på det¹. Hvis det var en bøn om åndelig føde, ville det sandelig have været bedre at sige det, og selv i det tilfælde havde bønnen været nødvendig, for Gud giver altid til ethvert menneske alt, hvad man er i stand til at modtage, og hvis det ikke lykkes at udnytte det, kan man kun bebrejde sig selv."

En anden passage, som er svær at få til at give mening i lyset af reinkarnationslæren og karmaloven er: *Forlad os vor skyld*. Den *gæld*, vi opbygger i kraft af vore handlinger og uvidenhed, bliver ikke udvisket ved at vi *beder* om det, men ved at vi dybt inde i sjælen erkender, hvad der er ret og uret. Ofte ved at vi selv mærker på egen krop, hvordan det føles at blive udsat for ubehagelige ting.

Den passage som dog er den mest oprørende er denne: *Led os ikke i fristelse*. Hvad er det dog for et Guds billede. Sidder den gode, himmelske Fader og prøver at lokke

1 Henviisning til 1 Kong 17,4

os i fordærv – måske oven i købet så det koster os den evige salighed? Det er da til at blive helt forvirret af. I almindelighed er det Satan, Guds modspiller, som er fristeren.

Oven i købet står det også i skærende kontrast til et andet skriftsted: “Ingen, som bliver fristet, må sige: ‘Jeg bliver fristet af Gud,’ for Gud kan ikke fristes af det onde, og selv frister han ingen. Når man fristes, er det ens eget begær, der drager og lokker én”².

Men nu til paven. I december foreslog han at passagen i fadervor ændres til *Lad os ikke blive ledt i fristelse*.

Og således bringer paven sig mere i harmoni med LKK, som hele tiden har påvist urimeligheden i teksten. Man kunne sige, at på den måde bliver det en henvendelse, der har til formål at skærpe vores opmærksomhed mod de farer, der lurar i verden. Det er ikke længere sådan, at Gud, i kraft af vor bøn, ophører med at udsætte os for fristelser – hvilket da kunne være meget rart – men tværtimod *er* disse fristelser der uanset hvad. Vi beder blot om hjælp til at undgå dem, og derved bliver vi opmærksomme på dem. En psykologisk vinding, vil jeg mene.

At det så giver anledning til hovedbrud hos alverdens teolo-

ger, er en anden sag. Alene det, at hvis Gud kan anråbes om at beskytte mod fristelsen, er det jo ikke Gud, der sætter fristelsen i verden. Så er det en anden og djævelsk kraft, der frister. Gud har med andre ord ikke styr på det hele.

Der til kommer, at der i den græske originaltekst af fadervor fra Bibelen faktisk står: *Led os ikke i fristelse*. Så når paven hævder, at der er tale om en dårlig oversættelse, så er det *ikke* rigtigt. Kunne han ikke bare sige, ligesom vi har sagt i LKK hele tiden, det er ikke alt i Skrifterne, som er lige spirituelt lødigt! Ganske vist er alle hellige skrifter på et eller andet niveau inspireret fra det højeste sted, men alle ordene bliver filteret igennem tid og rum og ikke mindst kultur hos de medier, som nedskriver historierne.

Dette skriftsyn er tydeligst i de epistel- og evangelietekster, som vi bruger. Der bliver passager i Bibelen rask væk og uden blusel sprunget over, udeladt og løsrevet fra sin sammenhæng. Paven er endnu ikke kommet helt op på siden af liberal katolsk kirke.

2 Jak 1,13-14 (o.a.).

Kommunion sammen med ånder og engle

Af Kenneth Christensen

Højdepunktet for deltagerne i den hellige eukaristi er på det sted, hvor menigheden bliver inviteret op til alteret for at tage del i Herrens hellige legeme og blod, den hellige kommunion eller nadveren. Dette sted har altid været forbundet med den største inderlighed og hengivenhed, idet det er det nærmeste, vi normalt kommer en direkte, fysisk kontakt med det guddommelige.

Ligeledes er det et særligt øjeblik for præsten, når han selv har taget kommunionen, inviterer menigheden op for også at tage del i dette hellige måltid.

Når man som deltager i messen har indoptaget dette sakramente i sig, bliver man som en sol, der udstråler stærk åndelig indflydelse over sine omgivelser. Når man efter at have deltaget i denne kommunion sender sine positive tanker i retning af andre mennesker, har det en stor virkning på disse.

Hvis man som præst holder privat messe alene, uden menighed, virker det derimod ganske akavet, at tage kommunionen og derefter vende sig om og invitere de tilstedeværende til at deltage.

Vi ved at der til en messe er andre væsener til stede, end blot

den fysiske menighed. Der er både engle, naturånder og diskarnerede mennesker, som tiltrækkes af den fine åndelige energi, som er til stede ved en sådan tjeneste.

Så for at involvere alle, gør jeg selv følgende, når jeg holder messe alene.

Istedet for at starte med at modtage kommunionen, vender jeg mig om mod kirkerummet og siger således: "Jeg inviterer hermed alle tilstedeværende, mennesker, naturånder, engle, elver, alt liv til at deltage i denne hellige kommunion sammen med mig, i fællesskab."

Jeg vender mig dermed mod altret igen, og idet jeg på vegne af alle tilstedeværende forbereder mig på at kommunikere, siger jeg: "Herrens legeme og blod bevare os alle til evigt liv."

Når jeg derpå knæler ned, og har tygget af munden, løfter jeg hænderne og forener mig mentalt med alle de tilstedeværende og siger: "Vi forbinder os nu med alle de steder på jorden, hvor der i denne stund kommunikeres. Og lad dette netværk blive til kæder af lys, som tegn på at det gode altid vil sejre."

Således bliver en solomesse lige pludselig en del af noget større.

Nyheder og program

februar – maj

Officielt

For at alle kirkecentre i Danmark skal have samme status, har jeg besluttet at Biskop CW Leadbeaters oratorium i Jyllinge med virkning fra 1. januar skal høre under bispeembedet. Dette har for Helligånds Oratoriums vedkommende allerede været tilfældet i et år, og for at få mere stringens i organisationen, bliver dette nu bredt ud til at gælde for alle kirkecentre i Danmark.

Kenneth Christensen er fortsat ansvarshavende præst for Biskop CW Leadbeaters Oratorium. Da oratoriet således ikke længere fungerer som et center under Maria Magdalene Kirke, er Kenneth derfor ikke længere hjælpepræst i Hillerød.

Jan Kvistborg, generalvikar,
december 2017

Styr på strukturen

I forbindelse med de strukturelle ændringer, vil det være på sin plads med en definition af, hvordan organisationen er for de forskellige kirker, oratorier, kirkecentre, kapeller – og hvad man ellers kalder dem. Kært barn har mange navne.

Ifølge kirkens internationale love er der tre niveauer for liberalkatolske

kirker/kirkerum, alt efter hvor hyppigt, der er (offentlige) tjenester, og hvordan stedet er organiseret.

I en dansk kontekst har vi valgt følgende tre betegnelser:

1. Privat kapel
2. Kirkecenter
3. Kirke

Et privat kapel er et kirkerum, der står hos en privat person. Det kan være en lægmand, men som oftest er det en præst, der har et sådan rum. Der er ikke offentlig adgang til dette rum, og der er ingen offentlige tjenester.

Et kirkecenter er et kirkerum, hvor der er offentlige tjenester, men hvor der *ikke* er et menighedsråd. Kirkecentret hører under bispeembedet, mens ansvaret for økonomien varetages i fællesskab med foreningens revisor.

En kirke kan etableres, såfremt mindst fem døbt medlemmer anmoder herom. Der etableres et menighedsråd, som er ansvarlig for drift og økonomi af kirken. Alle kirkerne er samlet i foreningen liberal katolsk kirke i Danmark, som indehaver vieldsesbemyndigelse og fradragsret, og er ansvarlig over for staten

Maria Magdalene Kirke, Nordsjælland

Hansensvej 10, 1.tv., 3400 Hillerød

Konto: 0890 2151819

Nyheder

På grund af sygdom bliver der kun én tjeneste i første halvdel af 2018. Vi forventer at starte op igen d. 22. juli. Dette vil der komme mere om længere fremme på året.

Sønd. d. 11. februar, kl. 11.00

Søndag quinquagesima (søndag før fasten)

Sangmesse. Farve: rød. Motto: Heligånden som kærlighedens ild.

Årsmøde afholdes kl. 14.00. Dagsorden udsendes senere. Der serveres kaffe/the med brød/kage.

Biskop CW Leadbeaters Kirke

Sommervej 11, 4040 Jyllinge

Konto: 5396 0248423

Nyheder

Som det fremgår af side 23, blev det i slutningen af december besluttet, at alle nuværende og fremtidige oratorier i Danmark fra nytår ikke længere skulle være organiseret som kirkecentre under en kirke, men høre direkte under bispeembedet. Dette betød, at Biskop CW Leadbeaters Oratorium ikke længere hørte under Maria Magdalene Kirke i Hillerød, med hvem der igennem årene har været et glimrende samarbejde.

Foranlediget af denne nye situation besluttede de medlemmer, der følte sig betjent af kirkecentret i Jyllinge, at etablere sig som en egentlig kirke.

For at kunne dette, kræves der ifølge kirkens love fem døbte medlemmer, idet der skal kunne etableres et menighedsråd.

Efter messen den 28. januar var der således indkaldt til stiftende årsmøde, hvor Ronnie Ehmke blev valgt til formand, og Kirsten Mols blev valgt til kasserer. Dette blev umiddelbart godkendt af generalvikaren Jan Kvistborg, der udnævnte Kenneth Christensen som ansvarshavende

præst – meget praktisk, idet kirken ligger på hans bopæl.

Jan og Uffe ønsker kirken tillykke med den nye kirke med håbet om, at vi med dette organisatoriske energiske vil kunne løfte kirken til at blive et stærkere spirituelt center for Roskilde og Midtsjælland.

I midten af maj får vi besøg af Jan Helge Olsen fra Norge, som i længere tid har funderet på at etablere et liberalkatolsk center i Norge.

Et sådan har ikke eksisteret siden Kari Heggensnæs, der videreførte aktiviteterne efter biskop Tom Degenaars, døde for ca. 10 år siden.

Det er planen, at Jan Helge og jeg i en lille uges tid vil arbejde intensivt med LKK's ceremoniel og lære. Vi regner med at Jan Helge ved messen den 20. maj vil modtage sin indvielse som altertjener.

Det skal blive spændene at se, hvad det bliver til i Norge. Måske vil kirken genopstå blandt fjelle og elbiler?

Tjenesteliste

Alle er velkommen, men hvis det er muligt, bedes deltagelse i tjenesternerne meldt senest dagen i forvejen på tlf/sms 2874 1721 eller mail kenneth@lkk-dk.dk.

Sønd. d. 25. februar, kl. 10.30
2. søndag i fasten

Sangmesse. Farve: violet. Motto: talens kontrol

Lørd. d. 24. marts, kl. 19.00
Aftentjeneste

Maria-andagt, helbredelsestjeneste og sakramental velsignelse.

Sønd. d. 22. april, kl. 10.30
3. søndag efter påske

Sangmesse. Farve: hvid.

Sønd. d. 20. maj, kl. 10.30
Pinsedag

Sangmesse. Farve: rød.

Askeonsdag

Askeonsdag falder i år på den 14. februar. Det er på denne dag, palmebladene fra palmesøndag året før brændes med en lille ceremoni. Der er desværre ikke tjeneste på denne dag, men enhver, som har nogle af disse palmeblade liggende kan selv foretage dette enkle lille ritual:

Med asken fra de brændte blade tegner man et lille kors i panden med ordene: "husk at du kommer fra Gud, og at du skal vende tilbage til Gud".

Helligånds Oratorium, København

c/o Simone Andersen, Brumleby 103, 2100 København Ø

Konto: 5396 248326

Tjenesteliste

Sønd. d. 11. februar, kl. 10.30
Søndag quinquagesima (søndag før fasten)

Mariaandagt, helbredelsestjeneste og messe. Farve: rød. Motto: Helligånden som kærlighedens ild.

Sønd. d. 11. marts, kl. 10.30
4. søndag i fasten (lætare søndag)

Mariaandagt, helbredelsestjeneste og messe. Farve: rosa/violet. Motto: åndelig forfriskning

Sønd. d. 8. april, kl. 10.30
1. søndag efter påske (hvide søndag)

Mariaandagt, helbredelsestjeneste og messe. Farve: hvid.

Sønd. d. 13. maj, kl. 10.30
Søndag i festugen for Kristi Himmelfarts dag

Mariaandagt, helbredelsestjeneste og messe. Farve: hvid.

Progressing Soul

For 10 år siden havde vi den første præsteordination i Danmark af en kvinde. Til denne anledning komponerede Frederik Magle et orgelstykke til liberal katolsk kirke, **Progressing Soul**. Dette stykke har siden været brugt til præsteordinationer i en række europæiske lande, senest i Bonn i april sidste år. Forrige sommer har komponisten arbejdet videre med stykket, og bl.a. lagt et symfoniorkester ind over. Musikken angiver en sjæl som higer mod noget højere, men fortsat er bundet til et jordisk plan. I den midterste del af stykket lykkes dette løft, og mod slutningen "sender" denne sjæl fra sit ophøjede niveau sin energi ned mod jorden.

Det er Frederik Magles ønske, at denne musik spredes så meget som muligt, der er derfor mulighed for at købe den gennem LKK. **En cd med stykket koster 75 kr + porto 18 kr.**

Beløbet går ubeskåret til LKK og kan indbetales på **konto 5396 248296.**

Sankt Gabriels Kirke, Aarhus

Lysets Hus, Posthussmøgen 11C, 8000 Aarhus C

Konto: 1551 2377195

Nyheder

Lise Ollendorff har skrevet en fremragende folder, der på fin vis beskriver liberal katolsk kirke og dens lære, og hvordan den er udgået fra en stor kristen familie og har taget det bedste med sig, mens den efterladt andet bag sig. Folderen vil fremover ligge fremme så både nye og trofaste kirkegængere kan glæde sig over Lises meget kompakte og sikre fremstilling af en unik kirke med en helt særegen lære.

Folderen indeholder også hele årets program for Sankt Gabriels Kirke, og vil derfor være en indlysende ting at have liggende fremme, både til egen planlægning og til skue for nysgerrige og åbne gæster.

Kenneth Christensen

Tjenesteliste

Der er efter tjenesterne mulighed for et let vegetarmåltid og kaffe/te med kage for kun 30 kr. Herunder er der også mulighed for at stille spørgsmål til messen og kirken som helhed.

Sønd. d. 4. februar, kl. 11.00

Celebration af Herrens fremstilling i templet (kyndelmisse)

Sangmesse. med velsignelse af årets lys Farve: hvid. **Alle er velkommen til at medbringe egne lys til velsignelse.**

Efter messen afholdes årsmøde i Sankt Gabriels menighed

Sønd. d. 4. marts, kl. 11.00

Celebration af Skt. Gabriel

Helbredelsestjeneste og sangmesse foran det tronende sakramente. Farve: hvid.

Sønd. d. 25. marts, kl. 11.00

Søndag før påske – palmesøndag

Sangmesse med velsignelse af palmebladene. Farve: violet.

Efter messen afholdes generalforsamling i foreningen liberal katolsk kirke i Danmark

Sønd. d. 6. maj, kl. 11.00

5. søndag efter påske

Helbredelsestjeneste og sangmesse. Farve: hvid.

CW Leadbeaters hovedværk

Videnskaben om sakramenterne

er udkommet på dansk

køb den i din lokale menighed

CW Leadbeaters bog Videnskaben om Sakramenterne er udkommet på dansk i bogform. Den er blevet til i et samarbejde mellem udgiveren Else Marie Post og liberal katolsk kirke og udkommet på forlaget Books on Demand.

Bogen er en videnskabelig undersøgelse af den effekt gudstjenesterne har på de indre planer. Den indeholder en beskrivelse af den revision af den gamle tjenesteform, Leadbeater og Wedgwood gennemførte i kraft af grundig teologisk forståelse og med hjælp af clairvoyancens nådegave. Bogen indeholder gengivelser af den gradvise opbygning af den åndelige bygning, som rejser sig un-

der messen. Samtidig er bogen også et dybt kig ned i den særlige esoteriske kristendom, som er liberal katolsk kirkes særlige kendetegn. Det bevidste samarbejde med englenerne bliver beskrevet indgående, og kirkens brug af de syv stråler med tilhørende juveler forklares omhyggeligt.

Videnskaben om sakramenterne kan læses som en indføring ind i en fantastisk verden af ceremoniel, kristen, hvid magi og er et lækkert og nyttigt opslagsværk for den som er interesseret i den liberalkatolske niche i religionernes verden.

Ved køb i LKK koster den 320 kr.